

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk: 25bb004278

Ons kenmerk: M2506-1268 25bo006786

Datum: B&W 15 juli 2025

Op 9 juni 2025 stelden M. Verhoef (LR), V.A. Bruin (LR) en B. van Schaik (LR) het college schriftelijke vragen over "Kopje onder in het Zuiddiepje".

Inleidend wordt gesteld:

'Onderdeel van de totstandkoming van het stadsproject Getijdenpark Feijenoord is het verplaatsen van de hobby- en woonschepen die tot heden in het Zuiddiepje liggen afgemeerd.

Leefbaar Rotterdam ziet hiermee met lede ogen wederom een stukje historisch dorpsbeeld van het oude IJsselmonde verdwijnen. Veel van deze schepen lagen hier al voor de Tweede Wereldoorlog, ze hebben geallieerde bombardementen overleefd en verdwijnen nu dan alsnog omdat er na bijna 100 jaar ineens wordt geconstateerd door de gemeente dat de schepen er illegaal liggen en dat legaliseren hier onmogelijk bleek.

Het is reeds water onder de brug, maar om de scheepseigenaren tegemoet te komen zouden er goede afspraken met hen worden gemaakt, actief voor hen een alternatieve aanlegplaats worden gezocht en kwam er een financiële compensatie voor hen.

In de collegebrief over VO Getijdenpark Getijdenpark Feijenoord¹ van 21 november 2023 werd al gesteld dat legalisatie geen optie was, maar dat "De gemeente is met de eigenaren van de boten in gesprek over verplaatsing en werkt daarbij nauw samen met Rijkswaterstaat (RWS), Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en Havenbedrijf (HbR)". In de collegebrief over DO Getijdenpark Feijenoord (fase 1)² lezen we verder "De ontwikkeling van het Getijdenpark Feijenoord heeft de aandacht gevestigd op de aanwezigheid van 12 (was voorheen 11) woon- en hobbyschepen in het Zuiddiepje. Deze schepen liggen hier

¹ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/a76c683d-06f6-4737-9c9d-3b4684dd34d8?documentId=44251990-1ddb-47b7-aa51-a8a21445c96f&agendaItemId=05c90d61-dba7-4793-9474-4fa1ec942f43>

² <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/e497f86b-01f0-433f-b19a-70a1242f1901?documentId=109df1d4-a151-4eb5-a108-6a841679b971>

illegaal, maar worden tegelijkertijd al jarenlang gedoogd. Daarnaast ligt er in het gebied ook een partyvaart schip. De uitvoering van het plan voor het getijdenpark betekent dat deze schepen niet langer op de huidige locatie kunnen blijven liggen” en aansluitend “Voor zowel de woon- en hobbyschepen als de partyvaart spant de gemeente zich in om een passend alternatief te vinden. Daarover is de gemeente in gesprek met alle betrokken partijen (Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf, Divisie Havenmeester, Rotterdam). In elk contact benadrukt de gemeente haar uiterste te doen om er gezamenlijk uit te komen maar dat het ook aan de eigenaar is om zelf op zoek te gaan naar een alternatief”.

Tenslotte werd er door de wethouder in de BWB commissievergadering van 12 maart 2025 namens de wethouder gezegd, dat “de eigenaren van het partyschip en de hobby- en woonschepen op 15 januari daarvoor allemaal een overeenkomst hadden getekend met het Rijk en de Gemeente Rotterdam, en daarin hebben aangegeven dat ze vertrekken”. Bovendien werd gesteld dat deze eigenaren naast een andere locatie aangeboden hebben gekregen, of zelf gevonden, ook een financiële tegemoetkoming zullen ontvangen. Leefbaar Rotterdam werd dan ook onaangenaam verrast door de noodkreet die twee eigenaren van historische woonschepen in het Zuiddiepje uitte op 9 juni jongstleden bij RTV Rijnmond³.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Wat is er tussen de commissievergadering van 12 maart jongstleden en het artikel op RTV Rijnmond van 9 juni jongstleden gebeurd?

Antwoord:

In januari 2025 hebben alle 12 eigenaren van de woon- en hobbyschepen een overeenkomst getekend met de gemeente Rotterdam en het Rijksvastgoedbedrijf. In deze overeenkomst staat dat de eigenaar van het schip (schepen) vóór 1 oktober 2025 het Zuiddiepje heeft verlaten en dat ze na hun vertrek een financiële tegemoetkoming ontvangen.

Met alle eigenaren van de betrokken schepen in het Zuiddiepje is tussen maart en juni van dit jaar contact onderhouden door de, door het college aangestelde, omgevingsmanager. Middels overleg, brief en mails zijn de eigenaren herinnerd aan de voorwaarden van de vaststellingsovereenkomst die zij begin dit jaar hebben ondertekend en de uiterste vertrekdatum van 1 oktober 2025.

Vraag 2:

Voor twee eigenaren is er kennelijk nog geen alternatieve ligplaats gevonden. Waarom is er voor deze twee laatste schepen geen alternatief te vinden?

Antwoord:

De twee schepen in het Zuiddiepje waar geen alternatief voor is gevonden, zijn 67 en 80 meter lang. Met deze lengtes zijn ligplaatsen voor de scheepvaart die niet beroepsmatig varen, zeer moeilijk te vinden.

In het algemeen zijn bestaande plekken schaars en bezet. Nieuwe locaties zijn niet mogelijk vanwege ruimtelijke en juridische beperkingen.

³ https://www.rijnmond.nl/nieuws/2022725/arie-en-christien-dreigen-hun-historische-schip-te-verliezen-dit-is-toch-eeuwig-zonde?at_medium=sharing&at_campaign=sharedArticle

Binnen de gemeentelijke grenzen zijn 20 locaties onderzocht op haalbaarheid. Helaas is daar geen locatie uitgekomen voor deze twee genoemde schepen. Dat is gelukkig wel gelukt voor de overige 10 schepen uit het Zuiddiepje. Deze schepen kunnen, indien zij dat wensen naar de Spoorweghaven. Om voor de Spoorweghaven in aanmerking te komen, moeten de schepen wel in goede staat van onderhoud zijn, gekeurd, verzekerd en varend. Het college en de exploitant van de Spoorweghaven willen immers dat de Spoorweghaven een goede en mooie inrichting krijgt.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

“Leefbaar Rotterdam is op de hoogte dat er ook een gedeelde verantwoordelijkheid is en dat de gemeente eerder heeft gesteld dat ook de scheepseigenaren zelf verantwoordelijk zijn voor het zoeken naar een alternatieve ligplaats”

Vraag 3:

Bent u het met ons eens dat als de gemeente zelf met al haar mogelijkheden al geen alternatieve ligplaats kan vinden, het nogal makkelijk is om dan de verantwoordelijkheid hiervoor op de scheepseigenaren zelf af te schuiven, zeker gezien de hoge leeftijd van enkele van de eigenaren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Sinds 2021 heeft de gemeentelijke projectorganisatie contact met alle eigenaren van de schepen in het Zuiddiepje. De schepen liggen hier zonder contract en dus zonder toestemming van de eigenaar, de Staat der Nederlanden, aan de kade afgemeerd. Desondanks is het college bereid geweest om zich in te spannen en op zoek te gaan naar een andere geschikte locatie. Het aanbieden van een alternatieve locatie is geen verplichting van het college, dat doet het uit coulance. Daarbij heeft het college gevraagd aan alle eigenaren om zelf ook op zoek te gaan naar een geschikte locatie.

Uitgebreid locatieonderzoek in Rotterdam heeft helaas geen alternatieve locaties opgeleverd voor deze twee grote schepen. De omgevingsmanager heeft namens de scheepseigenaren contact gelegd met mogelijke locaties in de regio van Rotterdam. Ook daar is geen alternatieve locatie uit voortgekomen.

De eigenaar van het schip van 67 meter heeft zelf een particuliere haven voor historische schepen in Dordrecht gevonden. Dat heeft echter (nog) niet tot een ligplaats geleid. Buiten de regio zijn er misschien meer kansen voor dit schip. Voordat het schip naar Rotterdam kwam, had het immers een ligplaats in Amsterdam.

De eigenaren van het schip van 80 meter hebben een huurwoning aangeboden gekregen in Zwijndrecht waar ze staan ingeschreven.

Vraag 4:

In het artikel op RTV Rijnmond wordt gesteld dat indien er geen alternatieve ligplaats wordt gevonden voor deze twee historische schepen, als alternatief slechts sloop rest. Bent u het met Leefbaar Rotterdam eens dat dergelijke kapitaalvernietiging ten kosten van alles moet worden voorkomen, het betreft immers varend erfgoed⁴? Zo nee, waarom niet?

⁴ <https://geenveiligehaven.nl/>

Antwoord:

Beide schepen zijn getaxeerd. Het schip van 67 meter heeft historische waarde. Het andere schip van 80 meter echter niet.

Het vastgestelde beleidskader "De Wateratlas" wijst uit dat ruimte op het water en in de havens schaars is. Door de lengte van deze twee schepen (van 67 en 80 meter) en juridische beperkingen is het niet mogelijk binnen de gemeente een geschikte alternatieve plek te vinden.

De keuze voor verkoop en mogelijk sloop is aan de scheepseigenaar, niet aan de gemeente.

Vraag 5:

Wat heeft de gemeente Rotterdam tot nu toe allemaal gedaan om een alternatieve ligplaats voor deze twee schepen te vinden?

Antwoord:

De gemeente heeft in overleg met de betrokken eigenaren en de betrokken instanties sinds 2021 de volgende acties ondernomen:

- Het onderzoeken van mogelijke ligplaatsen elders in Rotterdam of in de regio. Twintig locaties zijn onderzocht. Alleen de Spoorweghaven en Erfgoedhavens zijn binnen de gemeentelijke grenzen haalbaar gebleken.
- In samenwerking met de exploitant, worden nieuwe ligplaatsen voor schepen tot 50 meter in de Spoorweghaven gecreëerd. Hiervoor loopt een ruimtelijke procedure om wonen in deze haven mogelijk te maken.
- Terugkeer van één van de twee schepen naar de Erfgoedhavens is helaas niet mogelijk gebleken. Alle plekken in de erfgoedhavens zijn op dit moment bezet. Daarnaast is er een wachtlijst.

Voorts wordt door de raadsleden gesteld:

"In de door de gemeente vastgestelde Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas worden met ogenschijnlijk gemak ligplaatsen voor partyschepen, rondvaartboten en binnenvaartschepen herplaatst door de stad en is er geen enkel schip wat "buiten de boot" valt met deze geplande herschikkingen".

Vraag 6:

Vindt het college net als Leefbaar Rotterdam het niet vreemd dat voor deze twee schepen dan geen alternatieve ligplaats is te vinden en deze na zoveel jaren wel "buiten de boot" dreigen te vallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De ligplaatsen in het Zuiddiepje zijn niet gereguleerd. De eigenaar, de Staat der Nederlanden, heeft de eigenaren gemeld dat ze geen aanspraken kunnen maken op deze locatie.

Uit coulance heeft het college zich ingespannen om een alternatieve locatie te vinden. Dat is voor 10 van de 12 schepen gelukt. Daarnaast biedt het college elke eigenaar een financiële vergoeding. Daarmee vindt het college dat het zich uitgebreid heeft ingespannen om alle eigenaren tegemoet te komen,

Vraag 7:

Is de gemeente Rotterdam bereidt om zich tot het uiterste in te spannen met de zoektocht naar een alternatieve ligplaats voor deze twee historische schepen, die na meer dan 50 jaar moeten wijken van hun plek in het Zuiddiepje om het stadsproject Getijdenpark Feijenoord te kunnen realiseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college heeft zich tot het uiterste ingespannen om een oplossing te vinden voor alle 12 eigenaren. De schepen liggen in het Zuiddiepje, aan de Piet Smitkade van de oorspronkelijke Piet Smitwerf. De betrokken schepen liggen hier echter zeker geen 50 jaar. De meeste schepen liggen er maar enkele jaren.

Het college heeft zich tot het uiterste ingespannen om een alternatieve ligplaats te vinden voor de twee genoemde schepen van 67 en 80 meter lang. Voor schepen van deze lengte zijn helaas geen alternatieve locaties gevonden.

Met alle eigenaren is in januari 2025 door de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf een vaststellingsovereenkomst getekend waarin is vastgelegd dat de schepen per 1 oktober 2025 de locatie in het Zuiddiepje verlaten hebben. Elke eigenaar krijgt na hun vertrek een financiële tegemoetkoming. Ten tijde van ondertekening wisten de eigenaren van de twee grote schepen dat er geen alternatieve ligplaats voor hun schepen beschikbaar was.

Vraag 8:

Kan het college toezeggen dat zij geen onomkeerbare besluiten zal nemen en daarmee de dreigende sloop van deze schepen te voorkomen, voordat alle mogelijkheden zijn onderzocht en aan de raad voorgelegd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Alle mogelijkheden voor een alternatieve locatie in Rotterdam zijn onderzocht. Er is door het college geen alternatieve ligplaats gevonden voor de twee grootste schepen. Het besluit tot verkoop of sloop is aan de scheepseigenaar, niet aan de gemeente.

Voor de volledigheid: het vertrek van de scheepvaart uit het Zuiddiepje is nodig voor de aanleg van het Getijdenpark Feijenoord. Dit park biedt de bestaande en de nieuwe bewoners van de gemeente Rotterdam de mogelijkheid om te recreëren, te sporten, rust en ruimte te zoeken en hittestress te vermijden.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten